

dien, efter Salgsprisen (Ja!); thi det er netop den, med Hensyn til disse, herrkende Usikkerhed, disse enkelte Exempler paa overdrevent høje Kjøbesummer og Auctionspriser — og jeg kunde paa den anden Side ogsaa tilføie Exempler paa forholdsmaassigt lave Auctionspriser, — der have gjort Fæsterne angstelige ved hele denne Bestemmelsesform. Derimod veed Bønden meget godt, hvad man maa kunne vente ved en Capitalisering af billige Afgifter og billig Indfæstning, naar den skal stee retfærdigt paa begge Sider, baade for den, der skal kjøbe, og for den, der skal sælge. Endelig er der talt om det Præjudicerende for de private Godseiere i Fleertallets Bestemmelsesmaade. Jeg troer netop, som jeg før sagde, at, naar Hovedvederlaget søges deri, at der skal beregnes en rimelig Afgift, saaledes som den kongelige Resolution af 8de Mai 1844, der endnu bestaaer, foreskriver, (at der paa Krongodserne skal udredes saadanne Afgifter, som paa velbeskyrede Godser udredes), saa holder man sig til det Historiske, det Særegne ved Krongodserne, hvorved man ikke kan præjudicere den private Godseier, og jeg skulde troe, at en bestemt Dvotadeels Afgivelse i Gjennemsnit over det Hele til Fæsterne senere kunde præjudicere de Private; i alt Fald har det været Grev Sponneck's bestemte Overbeviisning under de tidligere Forhandlinger i denne Sag, at deri ikke kunde ligge noget Præjudicerende. (Ja!).

N. Sørensen: Med Hensyn til, om Udvalgets Fleertals Forslag eller Udvalgets Mindretals Forslag skulde være at foretrække, da mener jeg, at man maa spørge saaledes: „Følge hvilket af disse Forslag kan man vente, at Fæsterne snarest vil indgaae paa Kjøbet?“ Og, naar vi stille Spørgsmaalet saaledes, da mener jeg, at Enhver, der kjender Fæstebondens Tankegang, ikke kan andet end ligefrem svare, at han snarest vil indgaae paa Kjøbet efter Udvalgets Fleertals Forslag (Ja!); thi her er lagt til Grund, hvad Fæstebonden kjender; her er lagt til Grund, hvad Indfæstning han har, eller, hvis den ikke kan passende tages til Maalestof, da den, som findes billig og rimelig efter Nutiden; og efter den Beregning, heraf følger, vil enhver Fæstebonde kunne gaae ind

paa Tilbuddet og skønne, at det vil være i meget høi Grad rimeligt. Procenterne, 43 Rbd. 5 Rtd., vil han ogsaa let kunne forstaae skulle være en Godtgjørelse for alle de tilkommende Indfæstninger, som han nu paa eengang frigtages for. Det er en saa simpel Tankegang, og saa nøie afpasset med Fæstebondens nærværende Stilling, at derfra vil Kjøbet snarest kunne ventes, og at derpaa vil han indlade sig, hvortilmod med Hensyn til Prisen for Eiendommen selv, da vil han strax blive bange for den høie Priis efter Auctionspriser eller efter den Priis, Gaarden kan blive vurderet til overeensstemmende med Auctionspriser. Jeg mener nu, at det netop er denne Tankegang, der ligger nærmest for Fæsteren ved at gaae ind paa Kjøbet, og jeg kan altsaa, hvilket Forslag Thinget end vil stemme for, ikke andet end finde, at det ikke kan være tvivlsomt, at Udvalgets Fleertals Forslag maa i høi Grad gives Fortrinnet.

Andresen: Da den ærede Rigsdagsmand fra Holbek Amts 2den Kreds (Eskering) har begjert Ordet, kunde jeg muligviis have renonceret paa det; men jeg kan ikke undlade, da jeg selv er bosiddende paa et af de Godser, som Loven angaaer, at yttre et Par Ord i saa Henseende. Det forekommer mig noget besynderligt, at man her har kunnet udtale, at Bøndestanden muligviis hellere vilde finde sig i Mindretallets Forslag end i det andet. Dersom man virkelig er bekendt med de tilfældige Omstændigheder og Beboernes Anskuelse i saa Henseende, og, dersom man kjender, ikke alene hvad Virkning Resolutionen af 1ste Juli 1846 har havt paa Godset selv, men ogsaa, hvad Indtryk den har gjort paa Beboerne der, saa troer jeg, at Enhver, der kjender det nogenslunde nøie, vil strax sige sig selv: Der er intet Andet, jeg kan gaae ind paa, end Udvalgets Fleertals Forslag, saaledes som det her foreligger. Vel er det sandt, som den ærede Rigsdagsmand fra Sjælland omtalte før, at der er noget Underligt i den første Linie i Redactionen, idet det kan forstaaes paa forskjellige Maader. Men jeg skal tillade mig at gjøre ham opmærksom paa, at Forholdet, med Hensyn til, hvad der omhandles, er meget forskjelligt paa de forskjellige Steder, saaledes, naar